

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทดลอง (Experimental Research) เพื่อศึกษาผลการปฏิกิริยาตามทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่นต่อการแยกตนเองของนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยได้นำเสนอตามหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 แบบวัดความสามารถในการแยกตนเอง
 - 2.2 โปรแกรมการปฏิกิริยาตามทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่น
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. วิธีการดำเนินการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่จะศึกษาคือ นิสิตชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา จำนวน 352 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา ที่มีคุณสมบัติดังนี้

1. ให้นิสิตทำแบบวัดความสามารถในการแยกตนเองที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากการยืมกรอบแนวคิดของ โซว์รอน และฟิวแลนเดอร์ (Skowron & Friedlander, 1998)
2. นำคะแนนจากแบบวัดความสามารถในการแยกตนเอง ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทน์ที่ 25 จำนวน 97 คนจากนั้นนำคะแนนมาเรียงจากน้อยไปมาก เพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับคู่ (Matched Pair) ตามคะแนนเพื่อแบ่งเป็น 2 กลุ่ม มีกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน และผู้วิจัยสัมภาษณ์ความสนใจในการเข้าร่วมการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดความสามารถในการแยกตนเอง
2. โปรแกรมการปรึกษาทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่น

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. แบบวัดความสามารถในการแยกตนเอง โดยผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดการแยกตนเอง จากของโซว์รอนและฟิวเลนเดอร์ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลองค์ประกอบของความสามารถในการแยกตนเอง

1.2 ผู้วิจัยพัฒนาแบบวัดความสามารถในการแยกตนเอง โดยใช้กรอบแนวคิดของ โซว์รอน และฟิวเลนเดอร์ มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1.2.1 การตอบสนองทางอารมณ์ (ER) Emotional Reactivity

1.2.2 การมีจุดยืนของตัวเอง (IP) Position

1.2.3 การตัดขาดทางอารมณ์ (EC) Emotional Cutoff

1.2.4 การหลอมรวมทางอารมณ์ (FO) Fusion With Others

แบบวัดจำนวน 1 ชุดแบ่งเป็น 2 ตอน ซึ่งแบบวัดมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบวัดความสามารถในการแยกตนเอง เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เพศ คณะที่ศึกษา สถานภาพครอบครัว ภูมิลำเนา จำนวนสมาชิกในครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบวัดความสามารถในการแยกตนเองประกอบด้วยข้อคำถาม 38 ข้อ

โดยแยกข้อคำถามออกเป็น 4 องค์ประกอบ

1. การตอบสนองทางอารมณ์: ข้อ 1 – 10

2. การมีจุดยืนของตัวเอง: ข้อ 11 – 21

3. การตัดขาดทางอารมณ์: ข้อ 22 – 31

4. การหลอมรวมทางอารมณ์: ข้อ 32 – 38

กำหนดระดับการให้คะแนนข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท 5 ระดับ (1 – 5) ให้ผู้ตอบแบบวัดเลือกระดับคะแนนที่ตรงตามสถานการณ์ของตัวเองมากที่สุด โดยให้เลือกตอบได้เพียง 1 ตัวเลือก เกณฑ์การให้คะแนนข้อความที่แสดงถึงการแยกตนเองให้เป็นคะแนน 5, 4, 3, 2, 1 ตัวอย่างแบบวัดดังแสดงใน (ภาคผนวก ก)

1.3 ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถในการแยกตนเองที่พัฒนาขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบข้อคำถาม จากนั้นนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ข) ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการวิเคราะห์ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item – Objective Congruence) ซึ่งค่าดัชนีความตรงของเนื้อหารายชื่อที่ยอมรับได้มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

1.4 ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถในการแยกตนเองของนิสิต ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบวัดที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและตรวจหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ซึ่งเป็นการหาค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยง 0.92 (ภาคผนวก ค)

1.5 ผู้วิจัยนำแบบวัดที่ผ่านเกณฑ์ตรวจสอบคุณภาพแล้ว ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2. โปรแกรมให้การศึกษิตตามแนวทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่น

ผู้วิจัยได้พัฒนาโปรแกรมให้การศึกษิตรายบุคคลทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่น ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารวิชาการ งานวิจัย แนวทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง รวบรวมแนวคิด เป้าหมาย เทคนิคของการให้คำปรึกษาตามแนวทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่นเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรมให้การศึกษิตเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแยกตนเองให้แก่ นิสิต

2.2 ดำเนินการสร้างโปรแกรมให้การศึกษิตตามแนวทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่น โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และกำหนดกิจกรรมให้เหมาะสมสัมพันธ์กับการเพิ่มความสามารถในการแยกตนเองของนิสิตปริญญาตรี ผู้วิจัยกำหนดการทดลองโปรแกรม 10 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที โดยมีรายละเอียดการศึกษิตแต่ละครั้งดังนี้

ครั้งที่ 1 การปฐมนิเทศและสร้างสัมพันธภาพ

ครั้งที่ 2 การพัฒนาการตอบสนองทางอารมณ์ (Emotional Reactivity) ครั้งที่ 1

ครั้งที่ 3 การพัฒนาการตอบสนองทางอารมณ์ (Emotional Reactivity) ครั้งที่ 2

ครั้งที่ 4 การพัฒนาการรู้จุดยืนของตัวเอง (I Position) ครั้งที่ 1

ครั้งที่ 5 การพัฒนาการรู้จุดยืนของตัวเอง (I Position) ครั้งที่ 2

ครั้งที่ 6 การตัดขาดทางอารมณ์ (Emotional Cutoff) ครั้งที่ 1

ครั้งที่ 7 การตัดขาดทางอารมณ์ (Emotional Cutoff) ครั้งที่ 2

ครั้งที่ 8 การลดการหลอมรวมทางอารมณ์กับผู้อื่น (Fusion with Others) ครั้งที่ 1

ครั้งที่ 9 การลดการหลอมรวมทางอารมณ์กับผู้อื่น (Fusion with Others) ครั้งที่ 2

ครั้งที่ 10 การปัจฉินิเทศและยุติการปรึกษา

2.3 นำโปรแกรมการปรึกษาทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหา วัตถุประสงค์และรูปแบบกิจกรรมที่ใช้ในการปรึกษาแต่ละครั้ง

2.4 ผู้วิจัยนำโปรแกรมการปรึกษาทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่นไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นนำโปรแกรมที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มนิสิตที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของกิจกรรม วิธีการและระยะเวลา ผู้วิจัยทำการปรับปรุงโปรแกรมให้เหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นจึงนำโปรแกรมไปดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้ได้ผ่านการพิจารณาด้านจริยธรรมในการวิจัยจากคณะกรรมการการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยมนุษย์ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยแนะนำตัว ขอความร่วมมือและชี้แจงสิทธิของกลุ่มตัวอย่างในการเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ด้วยความสมัครใจไม่มีการบีบบังคับใดๆ และอธิบายวัตถุประสงค์ ประโยชน์การเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับและทำลายข้อมูลภายหลังการศึกษาเสร็จสิ้นลง รวมทั้งสิทธิในการยกเลิกหรือการถอนตัวจากการวิจัย จากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างลงลายมือชื่อในเอกสารยินยอมเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้

วิธีการดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research Design) เพื่อศึกษาผลการปรึกษาแนวทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่นที่มีผลต่อความสามารถในการแยกตนเองจากผู้อื่น ของนิสิตปริญญาตรี โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ใช้การวิจัยแบบศึกษา โดยการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) 16 คนและเข้ากลุ่มโดยวิธีจับคู่ (Matched Pair) เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน ทำการวิจัยโดยใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองแบบ 1 ภายในและ 1 ระหว่างหน่วยทดลอง (One Between One within Subject Design) (ไพรัตน์ วงษ์นาม, 2543, หน้า 148)

	a1	a2	a3
b1	s1	s1	s1
	s2	s2	s2
	s3	s3	s3
	s4	s4	s4
	s5	s5	s5
	s6	s6	s6
	s7	s7	s7
	s8	s8	s8
b2	s9	s9	s9
	s10	s10	s10
	s11	s11	s11
	s12	s12	s12
	s13	s13	s13
	s14	s14	s14
	s15	s15	s15
	s16	s16	s16

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลอง

จากตารางที่ 1 แบบแผนการทดลอง

ความหมายของสัญลักษณ์ มีดังนี้

a1 แทน ระยะก่อนทำการทดลอง (Pretest)

a2 แทน ระยะหลังทำการทดลอง (Posttest)

a3 แทน ระยะติดตามผล (Follow Up)

b1 แทน กลุ่มทดลองที่ได้รับการรักษารายบุคคลตามแนวทฤษฎีเชื่อมโยง
ระหว่างรุ่น (Experimental Group)

b2 แทน กลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการรักษาทฤษฎีระบบ (Control Group)

S แทน กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการรักษา

การทดลองแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. ระยะก่อนการทดลอง (Pre - test) โดยผู้วิจัยให้นิสิต ทำแบบวัดความสามารถในการแยกตนเอง แล้วเรียงคะแนนจากน้อยไปมากหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทน์ที่ต่ำกว่า 25 ตามคะแนนจำนวนทั้งสิ้น 97 คน แล้วใช้วิธีจับคู่คะแนน เพื่อแยกกลุ่มทดลอง 8 คนและกลุ่มควบคุม 8 คน จากนั้นสัมภาษณ์ความสนใจของผู้ร่วมทดลอง คะแนนที่ได้จากการการทำแบบวัดความสามารถในการแยกตนเองในกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้จะถือเป็นคะแนนของระยะก่อนการทดลอง จากนั้นนัดวัน เวลา และสถานที่กับนิสิต และการให้การปริญาษาบุคคล
2. ระยะหลังการทดลอง (Post - test) เมื่อสิ้นสุดกระบวนการให้คำปริญาษาบุคคล ทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่นจำนวน 10 ครั้งแล้ว ให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มทำแบบวัดความสามารถในการแยกตนเอง เพื่อเป็นคะแนนระยะหลังการทดลอง
3. ระยะติดตามผล (Follow - up) หลังจากทำการทดสอบหลังการทดลองแล้วอีก 2 สัปดาห์ให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมทำแบบวัดความสามารถในการแยกตนเองอีกครั้งเพื่อเป็นการติดตามผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยขอหนังสือจากภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์อธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม พร้อมนำแบบสอบถาม ให้นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ขั้นตอนการทดลอง

2.1 ระยะก่อนการทดลองผู้วิจัยให้นิสิตทำแบบวัดความสามารถในการแยกตนเอง หลังจากนั้นตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์แล้วนำคะแนนมาหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทน์ที่ต่ำกว่า 25 ซึ่งมีจำนวน 97 คน จากนั้นนำคะแนนมาเรียงลำดับจากน้อยไปมากเพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน โดยใช้วิธีการจับคู่ (Matched Pair) ตามคะแนนเพื่อแยกออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน ผู้วิจัยสัมภาษณ์ความสนใจของผู้ร่วมการทดลอง หลังจากนั้นผู้วิจัยชี้แจงขั้นตอน วัตถุประสงค์และข้อตกลงในการปริญาษานักสถานที่ วันเวลาในการปริญาษา

2.2 ระยะการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษารายบุคคลตามโปรแกรมการปรึกษาทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างรุ่นกับกลุ่มตัวอย่างโดยทำการทดลองทั้งสัปดาห์ จันทร์ - อาทิตย์ รวมเป็น 10 ครั้ง/ คน ครั้งละ 60 นาที

2.3 ระยะหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการทดลองผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มทำแบบวัดความสามารถในการแยกตนเอง คะแนนที่ได้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Post Test)

2.4 ระยะติดตามผลระยะเวลาหลังการทดลองเป็นเวลา 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยทำการให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความสามารถในการแยกตนเองอีกครั้ง โดยการสลับข้อคำถามแบบวัดเพื่อไม่ให้เกิดการจดจำข้อคำถามคะแนนที่ได้เป็นคะแนนระยะติดตามผล (Follow -up)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการแยกตนเอง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ ประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated Measures Analysis of Variance: One between – subjects Variable and One within – Subjects Variable (Howell, 1997, p. 458) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของบอนเฟรโรนี (Bonferroni)